

ÅRSMELDING 2023

DEN NORSKE KIRKE
Døves kirkeråd

Innhold

Innhold.....	2
Innledning.....	3
Døvesamfunnet i 2023.....	4
Bibeloversettelse til tegnspråk	5
Materiellutvikling	6
Kirketegn.....	6
Min kirkebok 2, 4 og 6.....	7
Trosopplæringen og barne- og ungdomsarbeidet	8
Misjonssamarbeid med NMS og Madagaskar	9
Bemanning i Døvekirken.....	10
Gudstjenester og kirkelige handlinger i Døvekirken.....	12
Økonomi.....	13
Vurdering av fremtidsutsikter	14
Fakta om Døvekirken.....	15

Forsiden:

«Kirketegn for alle» utviklet av Døvekirken ble nominert til Trosopplæringsprisen 2023.

Døvekirkens ledelse: Prost Linda Berntzen Bhuller, leder av Døves kirkeråd Ingrid Hoff Bodin og administrasjonsdirektør Camilla Rae Høiberg.

Innledning

Døvekirken er “Den norske kirke på norsk tegnspråk”. Dette er et viktig bidrag til å gjøre kirken nær og aktuell for flere, og dermed i enda større grad en reell folkekirke. Døvekirken skal være der hvor døve er og bor. Derfor dekker Døvekirkens ansatte store områder med tjenester på tegnspråk, både når det gjelder kirkelige handlinger og et diakonalt utadrettet arbeid.

Døvekirken har en særegen plass i døvesamfunnet, og er stolte av å være en tegnspråkelig arbeidsplass. Døvesamfunnet utgjør et felleskap av mennesker som deler tegnspråk som språk, og er bærere av en kulturell kontekst. Norsk tegnspråk spiller en sentral rolle i å lette kommunikasjon og styrke fellesskapet i døvekirken. Dette styrkes ytterligere gjennom engasjementet for å fremme språket, tilpasse tilbud og sikre at norsk tegnspråk blir en integrert del av den norske kirke.

Den 10. september ble det avholdt kirkevalg i Den norske kirke. Nye personer ble valgt inn i døvekirkens 8 menighetsråd / menighetsutvalg. Det er en glede å se flere unge velges inn i menighetsrådene, og som vil bidra til videre vekst av menighetenes viktige arbeid lokalt.

Døvekirken avsluttet i 2023 arbeidet med en 10-årig gudstjenestereform, som blant annet omfatter gudstjenesteliturcier på tegnspråk, oversettelser av bibeltekster og en samling av bønner, poesi og salmer på tegnspråk. Utvikling av materiell på tegnspråk er en viktig del av Døvekirkens sitt arbeid, og vi håper dette kan komme flere til nytte i Den norske kirke. Etter mange år med oversettelser og utvikling av eget materiell på norsk tegnspråk til for eksempel trosopplæringen, var det en stor ære å bli nominert til Trosopplæringsprisen 2023 for arbeidet med *Kirketegn for alle*.

Døvesamfunnet i 2023

Døvesamfunnet utgjør et fellesskap av døve og hørselshemmede individer som deler et eget språk, kultur og unike erfaringer. Dette inkluderer både brukere av tegnspråk og de som identifiserer seg med døveidentiteten. Kjernen i døvesamfunnet er visuell kommunikasjon, og det bæres av en kulturell kontekst.

Norsk tegnspråk er hjertet av døvesamfunnet, et eget fullverdig språk som går utover kun det å være et middel for kommunikasjon. Det har fått offisiell status som et nasjonalt språk (Språkloven 2021), noe som understreker dets betydning ikke bare som et kommunikasjonsmiddel, men også som en del av kulturen.

Døvesamfunnet deler ikke bare et språk, men også felles verdier og normer. Det er et engasjert fellesskap som jobber for å øke bevisstheten om deres rettigheter, tilgjengelighet og like muligheter. Dette inkluderer en vedvarende kamp for anerkjennelse av tegnspråk og tilrettelegging med mål om å skape et inkluderende samfunn tilpasset ulike kommunikasjonsbehov.

Norsk tegnspråk, som et visuelt språk, uttrykkes gjennom håndformer, ansiktsuttrykk og kroppsspråk. Det har en egen grammatisk struktur som skiller seg fra talespråkene, og det finnes lokale dialekter og varianter, spesielt i de store byene som for eksempel Bergen og Oslo. For døve er tegnspråket nært knyttet til deres kulturelle identitet, og det spiller en sentral rolle i å styrke denne identiteten.

Språkloven fra 8. april 2021 gir norsk tegnspråk offisiell status som et nasjonalt tegnspråk og likestiller det med norsk talespråk. Dette gjelder også for Døvekirken som er en del av Den norske kirke og dermed forpliktet til å ivareta og fremme norsk tegnspråk. Døvekirken betjener åtte menigheter over hele landet, og det er et daglig arbeid med døve. Med norsk tegnspråk som arbeidsspråk og en handlingsplan for å verne og fremme tegnspråket, er

Døvekirken forpliktet til å tilby kirkelige tjenester som er tilgjengelige og tilpasset døve og hørselshemmede medlemmer.

Døvekirken ser på norsk tegnspråk som et sårbart minoritetsspråk. For Døvekirken er det viktig å ivareta medlemmenes kulturelle og språklige identitet gjennom kirkelige tjenester på norsk tegnspråk. Det inkluderer alle som har norsk tegnspråk uavhengig av hørselsstatus. Det kan være foreldre, besteforeldre, barn, søsken eller venner av døve og hørselshemmede.

Bibeloversettelse til tegnspråk

Nettverket International Ecumenical Working Group for Deaf Ministry (IEWG) er et internasjonalt og økumenisk samarbeid mellom døvekirker i ulike land. Nettverket har som mål å oppmuntre og utvide kirkelige tjenester blant døve ved å legge til rette for utveksling av erfaringer og informasjon blant nettverkets medlemmer. Det arrangeres faglige konferanser hvert 2 – 3 år med ulike temaer knyttet til døvekirkelig arbeid. Styret består av representanter fra døvekirkene i Norge, Finland, Sverige, Tyskland, Italia (Den katolske kirke) og den anglikanske kirke i Nord-Irland og England. Døvekirken i Norge har vært en del av IEWG siden oppstart.

Fra 6.-9. november (2023) i Stafford i England ble det arrangert en konferanse med temaet "Bibeloversettelse til tegnspråk". Her deltok flere av Døvekirkens ansatte og bidro med foredrag om erfaringer fra bibeloversettelse til tegnspråk i Norge. Omkring 60 deltagere og

bidragsytere fra blant annet Norge, Danmark, Sverige, Frankrike, USA, Kenya, Madagaskar, England og Finland var til stede.

Mange av foredragsholderne jobber med bibeloversettelse til tegnspråk i ulike land. Det varierer mye fra land til land hvordan bibeloversettelsen er organisert, finansiert og gjennomføres, som for eksempel tilgangen på programvarer, tekniske hjelpemidler og hvor de ferdige tekstene gjøres tilgjengelig. I tillegg varierer det hvordan man arbeider med å sikre at oversettelsesprosjektet er knyttet til de lokale døvemiljøene. Det varierer stort hvor mye av bibelen som er oversatt til hvert enkelt lands tegnspråk. Det finnes ca. 300 tegnspråk i verden og per i dag er det bare USA som har en fullstendig oversettelse av hele bibelen til tegnspråk (Amerikansk tegnspråk). Deltagerne deltok også i praktiske oppgaver knyttet til oversettelsesarbeidet av ord og uttrykk til tegnspråk fra majoritetsspråket. Blant annet, hvordan å uttrykke eller ikke uttrykke følelser i oversettelsene. For eksempel, hva slags ansiktsuttrykk hadde Abraham da han skulle ofre Isak? Det står det ingenting om i grunnteksten, men i en tegnspråkoversettelse må en ta stilling til slike spørsmål fordi ansiktet og kroppen er en del av tegnet og beskriver det som skjer.

Oversettelser av bibelen til ulike tegnspråk er et viktig arbeid. Døvekirken ønsker å fremme viktigheten av dette arbeidet og å fortsette sitt samarbeid med Bibelselskapet for å jobbe for en helhetlig oversettelse av Bibelen til norsk tegnspråk.

Materiellutvikling

Døvekirken driver også med materiellutvikling da det finnes lite undervisningsmaterieill tilgjengelig på norsk tegnspråk. I 2023 har vi hatt to prosjekter:

Kirketegn

Kirketegn passer for alle som jobber med trosopplæring og som ønsker å bruke norsk tegnspråk inn i møte med barn og unge, som et supplement til opplæringen. Kirketegn finnes som en gratis app, og på Instagram hvor det kommer et nytt tegn hver dag. Iblant legges også bønner og salmer ut. Det finnes også plakater av håndalfabetet med QR-koder som viser filmklipp av tegnene, samt en liten brosjyre med håndalfabetet. Videoene er også å finne på YouTube. I tillegg er det laget et hefte som inneholder Fader Vår, 5-tegnsbønnen, bibelsitater, innstiftelsesordet og velsignelsen (illustrasjoner og QR-kode viser filmklipp av tegnene), samt et stort format av håndalfabetplakaten (A1).

Kirketegn ble nominert til Trosopplæringsprisen 2023.

Min kirkebok 2, 4 og 6

I samarbeid med IKO-forlaget har vi oversatt *Min kirkebok 2, 4 og 6*. Bøkene inneholder tegneserier, bibelfortellinger, sanger, salmer og enkle liturgiske ord og uttrykk som nå er tilgjengeliggjort på norsk tegnspråk.

Trosopplæringen og barne- og ungdomsarbeidet

Trosopplæringen i Døvekirken er variert og møter ulike utfordringer. Vi har ulike tiltak i den enkelte døvekirke, og det legges ned mye arbeid for å nå våre barn og unge. De bor spredt utover store geografiske avstander i hver menighet, og det kan være utfordrende å finne fram til en form som gjør at de kan delta på våre tiltak.

Vi har også fellestiltak der vi samles enten regionalt (flere menigheter) eller nasjonalt. Mange døve og hørselshemmede barn og unge går på sin lokale skole og er ofte alene om å være døv eller hørselshemmet. Flere og flere velger å følge konfirmantundervisningen lokalt og å være med på våre leirer. På leirene knyttes det sosiale bånd som hver for seg er verdifulle. Både for å unngå isolasjon, som ofte mange døve på den

alderen føler, og for å gi dem muligheten til å bli kjent med en kirke som for mange ungdommer føles fremmed og langt unna. Desto viktigere at de får møtes på leirer der de kan møte jevnaldrende for fellesskap og støtte, samt få gode rollemodeller i eldre ungdommer og voksne som er døve og tegnspråklige. Slike møteplasser er det få av i Norge. Det er derfor vi vil skape tegnspråklige møteplasser og gir nasjonale tilbud som konfirmantleir, ledertreningskurs og ungdomsleir.

Det ble i 2023 arrangert fire nasjonale leirer i Døvekirken:

Konfirmantleir for døve og hørselshemmede konfirmanter ble gjennomført i februar i Trondheim med tre deltagere.

Barneleiren ble arrangert for barn mellom 8 og 12 år i begynnelsen av august, og ble gjennomført på Mjøsgløtt i Brumunddal med sju deltagere.

Ungdomsleiren hadde 14 deltagere i alderen 13-17 år i august, og ble også arrangert på Mjøsgløtt i Brumunddal.

“Bli kjent-leir” for konfirmanter og MiLK i Oslo ble arrangert i september. Dette er et ganske nytt tiltak der vi inviterer potensielle konfirmanter, og er et forsøk på å senke terskelen for at

ungdommene melder seg på vårt konfirmantopplegg og/eller konfirmantleir. Dette var også første samling for MILKere (minilederkurs for fjorårets konfirmanter). I år var det fire deltagere, to konfirmanter og to MILKere.

Misjonssamarbeid med NMS og Madagaskar

Døvekirken fikk i slutten av juni 2023 besøk fra Madagaskar. Døveprest Ratsimbazafy Andriambololona Henri og lærer Razafiharison Tsitohaina Nivolalao kom til Norge den 22. juni, og døveprest Inge Sørheim fulgte dem rundt på en omfattende og intens rundreise: Bergen, Stavanger, Kristiansand, Sandefjord, Oslo, Ålesund og Trondheim. Reisen ble avsluttet i Stjørdal i begynnelsen av juli. Der ønsket Det norske misjonsselskap (NMS) gjestene våre velkommen til generalforsamling og sommerfest. Det var Døvekirkens misjonskomite som var initiativtager og vertskap for misjonsbesøket.

Døvekirken har en lang og solid tradisjon for samarbeid med Madagaskar. Syv lutherske døveskoler og tre døveprester får støtte fra Norge til sitt arbeid og virke. Døvekirkens misjonskomite ønsker at det nære samarbeidet skal fortsette, og ønsker at vi i Norge skal kjenne til noen av de utfordringene som døve på Madagaskar har.

Pastor Henri og lærer Tsito holdt begge interessante foredrag på stedene de besøkte og fortalte om arbeidet til de tre døveprestene. De tre prestene bruker fortsatt motorsyklene i sitt arbeid som er kjøpt inn med støtte fra Døvekirken. Prestene reiser mye, og det er mange som har behov for hjelp både åndelig og materielt. Lærer Tsito fortalte om de forskjellige døveskolene og om arbeidet som blir gjort der. Målet er at døve skal få bestått offentlig eksamen, og på den måten ikke skal være avhengige av andre, men få leve selvstendige.

Reisen i Norge ble avsluttet med deltagelse på NMS sin sommerfest og generalforsamling i Stjørdal. Her var det mer enn 700 deltagere fra hele verden. Døvekirkens representanter var Arne Olav Løvik og Inge Sørheim, sammen med lokale tilreisende fra Trondheim. Pastor Henri og lærer Tsito deltok på seminarer om Madagaskar og om NMS sitt arbeid i Øst-Afrika. Vi møtte også NMS sin generalsekretær og landsstyreleder.

Pastor Henri kunne fortelle at de siste årene har færre døve barn fått anledning til å gå på døveskolene på Madagaskar grunnet redusert støtte fra noen samarbeidspartnere. Noen døve barn fikk i høst ikke startet på døveskolen igjen, men måtte reise hjem til familien, fordi det ikke lenger finnes nok støtte til skolepenger for fattige familier. Døvekirken anser arbeidet misjonskomiteen gjør for døveskolene og prestene i Madagaskar som et viktig og betydningsfullt arbeid som må fortsettes å løftes frem.

Bemanning i Døvekirken

Døvekirken har gjennom flere år arbeidet med bemanning og fordeling av ressurser i menighetene. Etter flere år med ubesatte stillinger har vi endelig fått på plass nye medarbeidere. Døves menighet i Ålesund har fått sogneprest og medliturg. I Døves menighet i Oslo begynte tre nye medarbeidere / vikarer; trosopplærer med hovedansvar for Hamar / Borg, en medliturg og en barne- og ungdomsarbeider. I Døves menighet Trondheim ble stillingen som administrasjonsleder dekket med en vikar.

	Årsverk:	Årsverk vi har i dag:	Avvik:
Hovedkontoret	4,7	4,3	0,4
Oslo	6,5	6,5	0
Sandefjord	1,8	1,3	0,5
Stavanger	2,55	2,85	-0,3
Bergen	3,3	3,65	-0,35
Kristiansand	1,8	1,5	0,3
Trondheim	3,3	3,278	0,022
Ålesund	1,8	1,3	0,5
Tromsø	1,8	1,8	0
Samlet	27,55	26,478	1,072

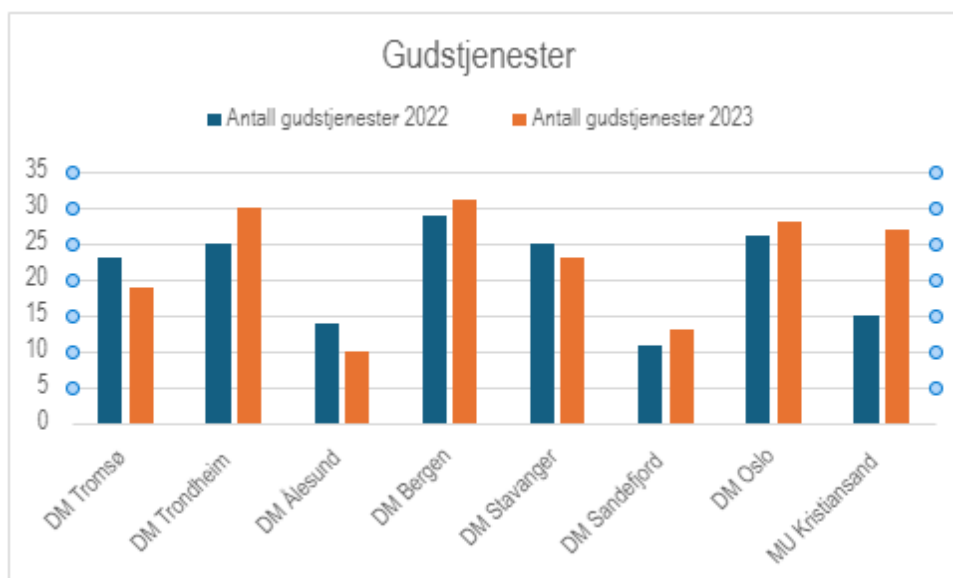
En forklaring på avvikene er sykmeldinger som ikke har blitt dekket opp med vikarer, og noen stillinger som fortsatt er vakante. En annen forklaring er at menighetene engasjerer medhjelpere på timesbasis noe som ikke synes ikke i statistikken. En tredje forklaring er at noen menigheter kjøper tjenester som for eksempel renhold, som heller ikke kommer med i statistikken.

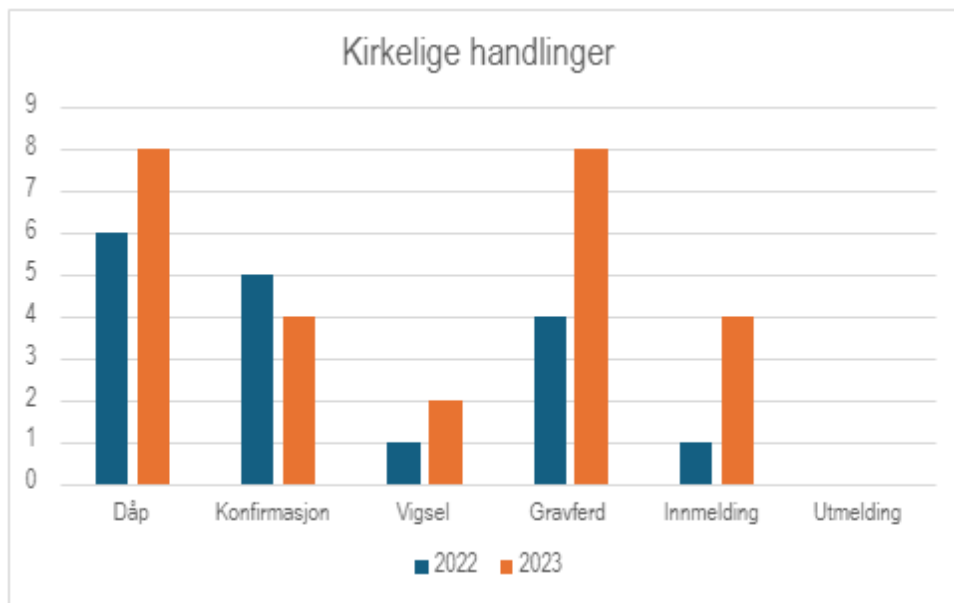
Gudstjenester og kirkelige handlinger i Døvekirken

Antall gudstjenester har for det meste gått opp i år i forhold til året før. Nedgangen i Ålesund kan forklares med vakanse i soknepreststillingen, og som ikke har vært dekket med vikar. Antallet kirkelige handlinger har også gått opp, unntatt antall konfirmanter som holder seg stabilt. Antall innmeldinger er også gledelig gått opp.

Statistikk: gudstjenester og kirkelige handlinger 2022 og 2023

 konomi

Foreløpig årsregnskap for 2023 for Døves Kirker d, inkludert finansinntekter, viser et merforbruk på kr. 21 080. Det viser at Døves Kirker d har en god  konomistyring. Merforbruket blir dekket av innsparte midler.

 rsregnskap 2023 for Døveprostiet viser et underforbruk på kr. 768 057. Hovedårsaken til underforbruket skyldes vakanser og sykmeldinger.

Vurdering av fremtidsutsikter

Døvekirken har de siste årene vært i endring organisatorisk. Fra desember 2020 har døvekirken vært organisert med en samlet, enhetlig ledelse der sokneprestene har det daglige lederansvaret lokalt, mens administrative oppgaver er delegert til administrasjonslederne. Døvekirken nasjonalt er organisert under Døves kirkeråd og har prosten for Døvekirken som daglig leder. I desember gjennomførte Døves kirkeråd en midtveisevaluering der alle ansatte i Døvekirkene fikk anledning til å gi tilbakemeldinger på ordningen slik den oppleves i dag. Tilbakemeldingene vil vurderes nøye, og vi takker for alle som deltok i undersøkelsen slik at vi kan arbeide mot en enda mer tydelig og omforent enhetlig ledelse av Døvekirken, i tillegg til å styrke arbeidet i menighetene.

Døves menigheter er betydningsfulle trosfellesskap for mange, og en viktig arena for norsk tegnspråk, særlig for barn og unge. Vi skal fortsette å jobbe for trygge fellesskap hvor tegnspråklige barn og unge skal få utforske sin egen tro, identitet og få gode opplevelser sammen. Døvekirken skal være der hvor døve bor, og vi skal fremdeles legge til rette for kirkelige handlinger i samarbeid med hørende menigheter rundt om i våre områder, i tillegg til tjenester i våre lokale døve menigheter.

Som Døvekirke i endring trenger vi stadig å løfte frem og drøfte hvordan vi bruker våre ressurser og hvilke tilbud hver enkelt menighet har. Noen av menighetene opplever mindre

deltagelse på gudstjenestene og har i 2023 prøvd ut blant annet ettermiddagsgudstjenester med påfølgende kirkemiddag en gang i måneden. Dette har bedret besøkstallene. Mange av Døvekirkenes medlemmer bor langt unna sin lokale døvekirke, og vi ser et behov for å legge bedre til rette for disse. Andre menigheter opplever økt deltagelse av barn og unge i trosopplæringstiltak og ulike aktiviteter etter å ha tettere samarbeidet med den lokale døveforeningen.

Fakta om Døvekirken

Døvekirken er Den norske kirkes landsdekkende tilbud for døve, hørselshemmede og døvblinde og tegnspråklige. Gudstjenestene og det kirkelige livet foregår på norsk tegnspråk. Det finnes i dag syv døvemenigheter i Oslo, Stavanger, Trondheim, Bergen, Ålesund, Tromsø og Sandefjord, samt et menighetsutvalg i Kristiansand. Disse er representert i Døves kirkeråd (tidligere Døvekirkenes fellesråd).

De åtte døvekirkenes betjener 5.400 døve og hørselshemmede, og deres nettverk.

Vi har seks kirkebygg som ligger i Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger, Tromsø og Sandefjord. I Ålesund har vi et samarbeid med Volsdalen kirke og benytter den som vårt faste gudstjenestested, samt har menighetskontor i menighetshuset ved siden av. I Kristiansand har vi en avtale om bruk av Oddernes menighetshus til gudstjenester samt kontorlokaler på Lund kirkekontor.